

Sygn. akt IV CSK 115/16

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko G. Spółce Akcyjnej w W.
o zadośćuczynienie, odszkodowanie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Z. z dnia 27 lutego 2015 r. przez podwyższenie sumy zadośćuczynienia do kwoty 72 000 zł, odszkodowania do 5 711,47 zł oraz ustalenie odpowiedzialności pozwanego za przyszłe skutki wypadku, któremu powód uległ w dniu 28 sierpnia 2012 r., a w pozostałej części oddalił apelację.

Powód w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Potrzebę wykładni odniósł do art. 362 k.c., ponieważ budzi on poważne wątpliwości w zakresie ustalenia stopnia przyczynienia małoletniego do powstania szkody, w szczególności, jakie okoliczności sąd powinien brać pod uwagę przy ustalaniu stopnia jego przyczynienia się. Ponadto zachodzi potrzeba wyjaśnienia, czy w każdym przypadku, niejako automatycznie, należy obniżyć wysokość odszkodowania, czy też sąd powinien uwzględniać zasady współżycia społecznego. Stwierdził, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na to, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera jakiegokolwiek odniesienia się do kwestii związanych z miarkowaniem zadośćuczynienia i odszkodowania, poza arbitralnym pomniejszeniu tych świadczeń o 50%.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce.

Odwołanie się do przyczyny istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości interpretacyjne, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć, jak też, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11; z dnia 4 kwietnia 2012 r., III SK 39/11; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III SK 43/11, niepublikowane). Muszą to być rozbieżności wykładni przepisu prawa, a nie rozbieżności w jego stosowaniu.

Skarżący nie wskazał na istnienie rozbieżności wykładni ani konieczności zmiany wykładni wynikającej z dotychczasowych orzeczeń Sądu Najwyższego, pominął natomiast ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej kwestii, poczynawszy od wiążącej uchwały z dnia 20 września 1975 r., III CZP 8/75 (OSNC 1976, nr 7-8, poz. 151). Nie ma podstaw do przyjęcia, że w odniesieniu do każdego pojawiającego się problemu wymagana jest wypowiedź Sądu Najwyższego, skoro wykładnia powinna mieć abstrakcyjny charakter. Stanowisko skarżącego w istocie zmierza do poddania kontroli tego konkretnego rozstrzygnięcia w ustalonych okolicznościach sprawy. Wskazuje zatem na problemy związane z procesem subsumcji, towarzyszące każdemu procesowi decyzyjnemu, które nie wypełniają powołanej przyczyny przesądu.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej objęta art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od skarżącego wykazania, że zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych dociekań. Naruszenie prawa powinno mieć charakter szczególny i kwalifikowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6,

poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Brak w nim przekonującego wyводу prawnego o zaistnieniu takiego stanu rzeczy w stosunku do zaskarżonego orzeczenia. Sąd drugiej instancji omówił wymagania, które powinny być spełnione w odniesieniu do przyczynienia się powoda do powstania szkody oraz jego zakresu. Kwestionowanie stanowiska Sądu drugiej instancji nie może dotyczyć ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Wynik badania wniosku i jego argumentacji, na tle podstawy skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku, nie prowadzi do oceny, iż stanowi ono konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa materialnego albo procesowego, które współkształtowały jego treść. W szczególności nie doszło do oparcia orzeczenia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią, przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.